

A 1896/välfärd

Tekijä Pohjoismaiden vihreä vasemmisto
Käsittelijä Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta

Jäsen ehdotus ihmisoikeuksiin perustuvasta huume politiikasta Pohjolassa**Ehdotus**

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että tutkitaan Pohjoismaiden harjoittaman huume politiikan yhtäläisyyksiä ja eroja, jotta voidaan laatia yhteiset suuntaviivat.

että vertaillaan, miten eri Pohjoismaiden huume politiikalla on yritetty vähentää inhimillistä kärsimystä ja huume kuolemia (mukaan lukien leikkausleissa tapahtuvat kuolemat).

että kehitetään ihmisoikeuksia kunnioittavaa huume politiikkaa, jolla voidaan vähentää vahinkoja.

Taustaa

Niin kutsuttu huumeiden vastainen sota ei ole kansainvälisesti pelkästään epäonnistunut huume ongelman ratkaisemisessa, vaan myös aiheuttanut inhimillistä kärsimystä ja valtavia sosiaalisia, terveydellisiä ja ympäristölle haitallisia ongelmia kaikkialla maailmassa. Rangaistavuuteen perustuva käytäntö on lisännyt järjestäytyneitä rikollisuutta ja väkivaltaa, johtanut kohtuuttomiin rangaistuksiin ja ylläpitänyt huume kauppaa, jonka liepeillä esiintyy myös lapsityötä ja ihmiskauppaa. Amnesty International on esimerkiksi päättänyt ryhtyä käsittelemään huumeita ihmisoikeuskysymyksenä. Amnesty kehottaa valtioita muuttamaan asennoitumista huumeisiin siten, ettei kysymyksessä ole rikos vaan että keskitytään ihmisten terveyteen ja oikeuksiin. Monet kansainväliset asiantuntijat korostavat myös, että huume politiikalla pitäisi ennemminkin vähentää vahinkoja kuin rangaista.

Huumeiden käyttö keskittyy kaikkialla maailmassa erityisesti kaikkein huono-osaisimpien taakaksi. Vaikka suurin osa huumeiden käyttäjistä on satunnaiskäyttäjiä tai kokeilijoita, heidän eivätkä ole turvassa sosiaalisilta ja muilta ongelmilta, joita rangaistavuuteen perustuva lähestymistapa aiheuttaa. Rangaistavuuden soveltaminen ei helpota huumeiden käytön aiheuttamia ongelmia. Ongelmat päinvastoin pahenevat syrjäytymisen ja stigmatisoitumisen sekä kohtuuttomien sivuvaikutusten takia. Lääkekannabiksen käyttö on sekin kohtuuttoman vaikeaa monissa Pohjoismaissa. Suomessa esimerkiksi monet tekevät rikoksia hankkiessaan kannabista helpottamaan sairauksien aiheuttamaa kipua ja kärsimystä. Näin he vaarantavat itsensä tai menettävät kokonaan mahdollisen muuten saatavillaan olevan avun.

Huumepoliittista keskustelua on yleensä pidetty Pohjoismaissa vaikeana, ja uusien näkökulmien tuominen keskusteluun on usein osoittautunut vaikeaksi. Maiden välillä on kuitenkin myös lainsäädäntöön ja poliittisiin menettelytapoihin liittyviä eroja.

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto katsoo, että Pohjoismaiden hallistusten tulisi yhdessä ryhtyä kehittämään ihmisoikeuksiin perustuvan huume politiikan suuntaviivoja. Yhteiset toimet ja yhteinen arvio toimivista käytännöistä tuovat mukanaan huomattavan suurta pohjoismaista terveydellistä ja sosiaalipoliittista hyötyä.

Pohjolassa 28. syyskuuta 2021

Christian Juhl (Ø)

Daniel Riazat (V)

Lorena Delgado Varas (V)

Rasmus Nordqvist (SF)

Sofia Geisler (IA)

Veronika Honkasalo (vas.)